

Het Flevo-landschap in 2022

Begunstigers bedankt!

Mede dankzij jullie steun kunnen we voor 52 gebieden in Flevoland zorgen. Van moerassen met rietvelden tot aan uitgestrekte graslanden en loofbossen vol bijzondere dieren en planten. Ook in 2022 zijn onze boswachters druk bezig geweest om die prachtige natuur vitaal te houden. In dit jaaroverzicht laten we daar diverse voorbeelden van zien. Van grote, structurele ingrepen en projecten, tot kleiner natuurnieuws dichtbij huis. Jullie steun was (en is) daarbij van onschatbare waarde.

Dankjewel en laten we deze mooie lijn doortrekken in 2023!

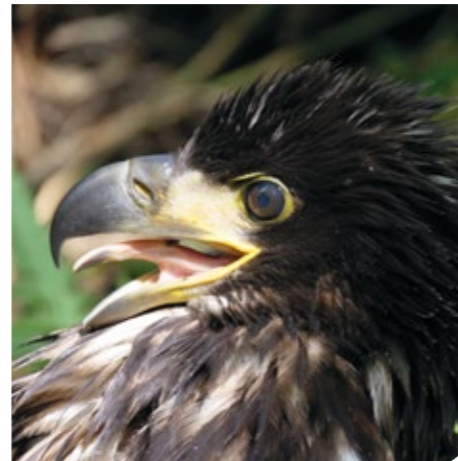
Januari

Mooie start: zeearend Jannie terug in Flevoland

Het jaar begon goed. Zeearend Jannie, die in 2019 uit het ei kroop in de Lepelaarplassen en als eerste Nederlandse arend een GPS-zender om kreeg, keerde na maandenlange omzwervingen door de Biesbosch, België en Frankrijk tijdelijk terug naar Flevoland. Inmiddels verblijft ze alweer geruime tijd in Noord-Frankrijk.

Kijkhut Kamperhoek: scherm van eigen hout

Bij de kijkhut in natuurgebied de Kamperhoek plaatsten onze boswachters schermen, gemaakt van eigen verduurzaamd essenhout, om ervoor te zorgen dat de vogels in het gebied niet gelijk opvliegen als bezoekers de kijkhut naderen.

Februari

Vorbereidingen broedseizoen

Met het broedseizoen in aantocht troffen onze boswachters diverse maatregelen in onze natuurgebieden. Zo sloten we de hydrozone op Schokland af voor bezoekers, maakten we de zwaluwwand in de Rotterdamse Hoek een raster om vossen te weren. Ook vroegen we met de campagne 'Welkom in de kraamkamer van de natuur' aandacht voor de kwetsbaarheid van de natuur tijdens het broedseizoen.

Populieren rooien voor het goede doel

In de Pampushout rooiden onze boswachters, samen met vrijwilligers, ruim 500 jonge, overtallige populieren. Meestal blijven die gerooide bomen in het veld liggen om te vergaan, maar nu kregen ze een tweede leven. MeerBomenNu haalde de bomen op en deelde ze uit aan bewoners van Almere Oosterwold, met als doel om Almere verder te vergroenen.

Maart

13.631 bomen geplant in de Pampushout

Door de essentaksterfte en de hevige winterstormen in de Pampushout konden we nieuwe bomen aanplanten. In maart gingen onze boswachters vol aan de slag en werden er maar liefst 13.631 bomen geplant! Voornamelijk inheemse en uiteenlopende soorten om monoculturen te voorkomen.

Pomp in het Gruttoveld

Ook plaatsten we een krachtige pomp in het Gruttoveld. Deze pomp zorgt ervoor dat het gebied nat blijft tijdens het broedseizoen, zodat vogels als de grutto makkelijker voedsel kunnen vinden. En met succes! In 2022 broedden onder meer in het gebied: graspieper (33 paar), Kievit (10 paar), grauwe gans (6 paar), tureluur (5 paar) kuifeend (2 paar), gele kwikstaart (2 paar) en 1 paar bergeend, krakeend, slobbeend, scholekster en wulp. We hopen dat steeds meer broedvogels het nattere Gruttoveld weten te vinden.

Mei

Nieuw otterverblijf geopend

Op 12 mei werd ons vernieuwde otterverblijf in Natuurpark Lelystad officieel geopend. In het verblijf houden we Europese otters die niet of niet meer in de vrije natuur kunnen leven. Bezoekers kunnen de otters nu zowel van bovenaf als op ooghoogte bekijken. Ook is het nieuwe verblijf volledig rolstoeltoegankelijk gemaakt.

Campagne 'Geef onze poldervogels natte poten'

In mei kwamen we in actie voor onze weide- en watervogels. In droge tijden zijn sommige natuurgebieden niet nat genoeg. Daarom gaan we in vier van onze gebieden maatregelen treffen. Tijdens de campagne vroegen we begunstigers en niet-begunstigers om ons hierbij een handje te helpen. Er is uiteindelijk ruim € 8.400 opgehaald. Een prachtig resultaat. Iedereen die hieraan heeft bijgedragen: Bedankt!

foto: Richard Feenstra

April

Nieuwe dieren Natuurpark

In april breidde het aantal dieren in Natuurpark flink uit. We verwelkomden een nieuwe otter. De moeflonkudde werd uitgebreid met twee nieuwe rammen, een ooi en vier lammeren. En er werden twee Pater-Davidsherten geboren. Een bijzondere uitbreiding, omdat de soort nog steeds bedreigd is.

Aanwas dieren Natuurpark Lelystad

In 2022 werden er in het natuurpark diverse dieren geboren:

27 wilde zwijntjes, 1 elandkalf, 4 moeflonlammeren en 2 Pater-Davidshert-kalfjes.

Ook verwelkomden we in 2022 een aantal dieren uit andere gebieden:

1 wisentstier, 2 Pater-Davidsherten, 1 Europese otter, 2 moeflonrammen, 1 moeflon-ooi

• Juni

Succesvolle Open Dagen

Op 25 en 26 juni organiseerden we voor het eerst Open Dagen in Natuurpark Lelystad. En met succes. We mochten ruim 2.000 bezoekers, jong en oud, verwelkomen. Zij genoten van gratis rondleidingen, wandelingen, vaartochten en allerlei andere activiteiten.

Tweede zeearendnest

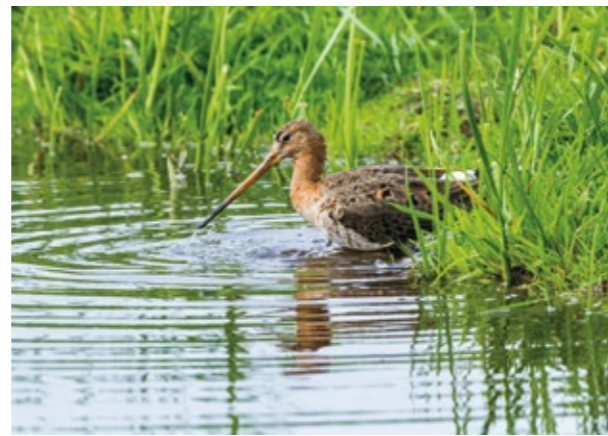
In het voorjaar van 2022 broedde er – naast het bekende paartje in de Lepelaarplassen – een tweede paar zeearenden in een gebied van Het Flevo-landschap. Het tweede nest bevindt zich midden in de provincie. Helaas zijn beide broedpogingen – mede door de hevige voorjaarsstormen – niet succesvol verlopen. In 2023 hopen we weer op geboortenuws!

Bestrijding reuzeberenklauw

Al jaren houden onze boswachters zich bezig met de bestrijding van de reuzeberenklauw. Dat gaat goed, want deze plant komt nog maar weinig voor in onze gebieden. Maar, zoals zo vaak, zijn de laatste beetjes het lastigst. Zo ook aan de Trekweg in Almere, een stuk waar de reuzeberenklauw nog veelvuldig voorkwam. Om de groei van deze plant onder controle te krijgen hebben we in juni schapen ingezet. En dat hielp! De schapen hebben de planten tot aan de wortel kaal gegeten.

reuzeberenklauw

• Juli

Toenemend aantal weidevogels in de Rotterdamse Hoek

In juli werden de broedvogeltellingen voor een aantal van onze gebieden bekend gemaakt! Met deze tellingen over diverse jaren kunnen aantalsveranderingen, nieuwe soorten en verdwijnende soorten in beeld worden gebracht. Daarnaast kunnen ook de effecten van een genomen (beheer)maatregel in kaart worden gebracht.

In 2021 zijn in de Rotterdamse Hoek nattere omstandigheden gecreëerd voor steltlopers en eenden. Doordat in het voorjaar percelen plasdras stonden en pas in mei begonnen op te drogen, ontstonden er gunstige omstandigheden voor weidevogels. De verhoogde waterstand en het langer vasthouden van het water had een positief effect op het aantal grutto's, Kievieten en tureluurs.

De grutto's gingen van 2 paar in 2018 naar 12 paar in 2021, de Kievieten gingen van 2 naar 25 paar en de tureluurs van 6 naar 9 paar. Daarnaast zijn er ook territoria van de gele kwikstaart (4), graspieper (8), kraakeend (1), slobeend (1), veldleeuwerik (3) en zomertaling (2) aangetroffen.

Kievit

September

Opening TOP

Op 20 september werd het nieuwste Toeristisch Overstap Punt (TOP) van Lelystad geopend. Het TOP in het Natuurpark is dé startplaats van prachtige wandel- en fietsroutes door het bijzondere buitengebied van Lelystad. De routes van verschillende lengtes, ontwikkeld in samenwerking met De Lelystadse Boer, nemen de fietsers en wandelaars mee langs de mooiste plekken met eindeloze vergezichten en door echte polderbossen.

Gezamenlijke oproep kabinet

Met een gezamenlijke oproep in verschillende landelijke dagbladen riepen 64 organisaties, namens miljoenen Nederlanders, het kabinet op om te bouwen aan een toekomst waarin ruimte is voor natuur, een gezond klimaat en natuurvriendelijke landbouw en aan de slag te gaan met de uitvoering van het coalitieakkoord.

snoek
foto: Rob Doolaard

Augustus

Lepelaars ontdekken nieuwe vogeleilanden

Mooi nieuws: De lepelaar heeft de Grote Plas in de Lepelaarplassen bij Almere herontdekt. In augustus werden verscheidene keren grote groepen lepelaars gezien op de vogeleilanden. Het herstel van deze vogeleilanden van vorig jaar speelt hierin een belangrijke rol. Van de eilanden was door jarenlange afkalving weinig meer over. Met wilgentenen en grond uit de plas zijn ze weer opgebouwd en flink groter gemaakt.

• Oktober

Sluiting de Trekvogel

Ons bezoekerscentrum in Almere, De Trekvogel, is met ingang van 24 oktober 2022 gesloten. We werken aan een nieuwe bezoekersontvangst op deze locatie. De sluiting was nodig voor de verdere voorbereiding van de sloop. Eerder dit jaar besloot de gemeente Almere dat gebouw De Trekvogel geen monumentale waarde had. Het verhaal van het voormalige dienstpension en de kantine, alsook het werkeiland als geheel, krijgt een plek in en rond het nieuwe bezoekerscentrum. Excursies in het Lepelaarplassengebied starten de komende tijd bij camping Waterhout aan de Noorderplassen.

Oostvaardersoevers stapje dichterbij

Het plan voor een betere verbinding tussen het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen werd in oktober door betrokken ministeries goedgekeurd. Deze Oostvaardersoevers moeten ervoor zorgen dat vissen zoals palingen, snoeken en stekelbaarzen heen en weer kunnen zwemmen van diep naar ondiep water. Dat is goed voor het ecosysteem en levert een groot, veilig, veerkrachtig en dynamisch merengebied met zoetwater op. Tot nu toe kunnen vissen en andere dieren zich – door de harde dijk – moeizaam verplaatsen tussen het Markermeer en de polder. Door de aanleg van waterinlaten, vispassages en natuurlijke verbindingen tussen land en water moet daar op termijn verandering in komen. Het project gaat ook het waterbeheer in de Lepelaarplassen verbeteren, belangrijk voor een natuurlijk en goed functionerend moeras, zeker in droge zomers.

November

Nieuwe Natura 2000-beheerplan Lepelaarplassen vastgesteld

De provincie Flevoland heeft op 1 november 2022 het nieuwe 'Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028' vastgesteld. Gedeputeerde Natuur Harold Hofstra: „Met dit Natura 2000-beheerplan houden we de voor dit gebied aangewezen soorten vogels zoals de lepelaar, de pijlstaart, de grutto en de kluut op orde.”

In het Natura 2000-beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028 staat welke natuurwaarden in het gebied behouden of hersteld moeten worden, welke maatregelen daarvoor nodig zijn en wat daarvan de effecten zijn. Ook komen de activiteiten die in en rondom het gebied mogelijk zijn aan bod, zonder dat dit nadelig effect heeft op de instand-

houding van de natuur. Daarnaast kan het beheerplan gebruikt worden als uitgangspunt voor handhaving en als input bij vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming. Het Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028 is te vinden op de website van de provincie Flevoland.

Zie <https://www.flevoland.nl/wat-doen-we/natuur/natura-2000>

December

2022 in cijfers

Onze boswachters zorgen voor het onderhoud en het begaanbaar houden van:

565 km
wandelpaden

155 km
fietspaden

54
picknicks

95
bankjes

88
informatie- en gebiedsborden

We beheren 5.131 hectare natuur in Flevoland:
A. 1.785 hectare natuur in de Noordoostpolder
B. 1.284 hectare natuur in Oostelijk Flevoland
C. 2.062 hectare natuur in Zuidelijk Flevoland

In totaal beheren we 52 grotere en kleinere gebieden. Dat varieert van grote Natura 2000-gebieden zoals de Lepelaarplassen tot onopvallende, bomenlanen langs (snel)wegen.

Het Flevo-landschap beschermt en behoudt de bijzondere culturele erfenis van Flevoland:

Eén UNESCO Werelderfgoed (Schokland) en vijf Rijksmonumenten.

Drie grote landschapskunstwerken: Het Observatorium tussen Lelystad en Dronten, Aardzee bij Zeewolde, Polderland Garden of Love and Fire (dit kunstwerk staat op onze grond maar het onderhoud wordt gedaan door de gemeente Almere).

Daarnaast beheren we diverse kleinere landschapskunstwerken, zoals Het Monument Noordoostpolder (het Ketelhuisje) langs de A6 bij de Ketelbrug, Het Nationaal Binnenvaartmonument op Schokland en Cityscape follows

Manscape in de Pampushout bij Almere. En diverse reconstructies zoals het Havenhoofd Kop van 't Ende bij Elburg, de Vuurbaak Oud Emmeloord en de Begraafplaats Oud Emmeloord.

Elf scheepswrakken, verspreid over gebieden in de gehele provincie, waarvan er vier een Rijksmonument zijn.

Diverse gebieden met archeologische waarden (onder meer het Knarbos, de Kamperhoek, het Gorzenveld, het Gruttoveld en de Rassenbeektocht).

Eén geologisch reservaat, het P. van der Lijn-reservaat in het Urkerbos.